

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**ВП НУВІП УКРАЇНИ «НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УО «БЕЛОРУССКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ
АКАДЕМИЯ»**

УО «ПОЛЕССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ИНДУСТРИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ

ИМЕНИ АКАДЕМИКА Г.С. СЕЙТКАСИМОВА

ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ, ПОЛЬЩА

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА

МЕНДЕЛЬ УНІВЕРСИТЕТ, ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

**ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ В
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ УМОВАХ**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВЫЗОВЫ СОЦИАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЭКОНОМИКИ В
ЕВРОИНТЕГРАЦИОННЫХ УСЛОВИЯХ**

**МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ**

**CHALLENGES OF SOCIALLY ORIENTED ECONOMY
IN THE EUROPEAN INTEGRATION CONDITIONS
THE MATERIALS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
CONFERENCE**

УДК 316.334.2: 339.92(4)

ББК 65.5

М 34

Рекомендовано до друку вченою радою
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
від 29.04.2015 р. № 9

Редакц. колегія:

В.С. Лукач (науковий редактор); С.В. Толочко (заступник відповідального редактора);
А.Г. Кушніренко; Н.Г. Царук; В.П. Прадун; З.Д. Овчарик; А.В. Іванько;
О.С. Сидорович; В.П. Литовченко; Н.В. Лоханько; Г.М. Македон

**М 34 Виклики соціально-орієнтованої економіки в євроінтеграційних умовах/ зб. наук.
праць / наук.ред. В.С. Лукач – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2015. – 286 с.**

У збірнику надруковані доповіді Міжнародної науково-практичної конференції «**Виклики соціально-орієнтованої економіки в євроінтеграційних умовах**», висвітлено результати наукових досліджень, проведених науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками, аспірантами та студентами ЗО «Білоруська державна сільськогосподарська академія»; ЗО «Поліський державний університет»; Індустріально-економічного коледжу імені академіка Г.С. Сейткасімова; Варшавського університету наук про життя; Словацького аграрного університету; Мендель університету Чеської Республіки; Калужського державного університету; Хітіт Університету Туреччини; Азербайджанського державного технічного університету; Казанського Національного Дослідного Технічного університету ім. А.М. Туполева; Чжецзянського університету Китаю; Національного університету біоресурсів і природокористування України; ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»; ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний коледж»; ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»; ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»; Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Київського національного торговельно-економічного університету; Національного авіаційного університету; Житомирського національного агроекологічного університету; Мукачівського державного університету; ПВНЗ «Буковинський університет»; Таврійського державного агротехнологічного університету; Львівської комерційної академії; Європейського університету; Хмельницького національного університету; Черкаського державного технологічного університету; Академії митної служби України; Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; Поліського фонду міжнародних та регіональних досліджень; Українського клубу аграрного бізнесу; ПАТ «Дніпронафтопродукт».

Тексти статей друкуються в авторській редакції. Відповідальність за інформацію, подану в науковому дослідженні, несуть автори статей.

© ВП НУБіП України «Ніжинський
агротехнічний інститут»
© автори статей

Постфактум перевірити ефективність кадрового резерву достатньо просто. Якщо середній період знаходження співробітника в компанії становить від 3 до 5-7 років, то виходить, що у цієї вибірки людей є рух з однієї посади на іншу – в ширину або в висоту, значить, кадровий резерв працює.

Список використаних джерел

1. <http://news.finance.ua/ru/~1/0/all/2014/05/10/325255>
2. Малиновський А.С., Павловська Л.Д. Резерв керівних кадрів аграрних підприємств: положення та навчально-тематичний план підготовки. – Житомир: ДАУ, 2005. – 16 с.

Гоблик Володимир

д.е.н., доцент, заслужений економіст України

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

**ФОРМУВАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ
КЛАСТЕРІВ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ
ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ**

В Україні кластеризація економіки, зокрема, у транскордонному просторі, відбувається, певною мірою, стихійно, без організації цього процесу з боку держави. Нині розроблені державні стратегії розвитку кластерів та кластерних ініціатив, проте немає відповідних рекомендацій, щодо їх виявлення, підтримки та розвитку.

Формування транскордонних транспортно-логістичних кластерів у межах транскордонних регіонів, розташованих між Україною та ЄС дозволить не лише підвищити ефективність використання транзитного потенціалу цих транскордонних регіонів, але і забезпечити його підвищення. Водночас, для цього необхідно приділити значну увагу гармонізації взаємодії між різними ланками організаційно-управлінської ієрархії, як в межах транскордонних регіонів загалом, так і в межах окремих адміністративно-територіальних одиниць, особливо в прикордонних областях України. Насамперед, це стосується взаємодії регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їхньої співпраці з інститутами громадянського суспільства, а також з підприємницькими структурами та неприбутковими організаціями, що входитимуть до складу відповідних транскордонних кластерів.

Цілями формування логістичних кластерів у межах транскордонних регіонів, сформованих на кордоні між Україною та ЄС має стати максимально повне та ефективне використання їх конкурентних переваг на основі мобілізації наявних матеріальних і нематеріальних активів, а також зниження транзакційних витрат на основі підвищення рівня взаємної довіри між учасниками кластеру.

Серед основних проблем, які пропонується вирішувати на основі використання кластерного підходу, учасники українського транспортно-логістичного ринку виділяють наступні: зношеність основних фондів, недостатній розвиток транспортної інфраструктури (склади, залізниці і автодороги, аеропорти, інформаційні центри, морські порти), відсутність ефективних методів пропуску вантажів, бюрократія, відсутність сучасних, оперативних інформаційних комп'ютерних технологій і систем, висока вартість кредитно-фінансових ресурсів.

Одним з пілотних проектів, спрямованих на формування транспортно-логістичних кластерів у межах транскордонних регіонів, сформованих на кордоні між Україною та ЄС може стати логістичний кластер, що охоплюватиме Закарпатську область України, регіон Саболч-Сатмар-Берег (Угорщина), Кошицький край Словаччини та район Сату-Маре Румунії. Тобто, діяльність цього кластеру поширюватиметься на всі чотири транскордонні регіони, сформовані між Україною та ЄС.

У вказаному кластері поєднуюватимуться різні види транспорту, причому, як вантажного, так і пасажирського. Це стосується автомобільних доріг та автопортів, залізничних колій і залізничних транспортних вузлів, аеропортів та аеродромів і річкового судноплавства. Всіх їх пов'язуватиме між собою розгалужена мережа транскордонної транспортної логістики.

Важливість і актуальність формування логістичного кластеру на Закарпатті обумовлені низкою об'єктивних та суб'єктивних чинників, а для його ефективного функціонування пріоритетними є наступні заходи:

- формування спільної інформаційної бази перевізників, вантажів, терміналів, складських приміщень тощо;
- узгодження тарифно-митної політики що перевезень всіма видами транспорту;
- розробка належних програм освіти та професійної підготовки, які б відповідали потребам кластера; планування кадрової політики; сприяння відкриттю факультетів та кафедр з підготовки логістів та інших фахівців за потребами;
- реалізація та розробка спільних маркетингових ініціатив;
- визначення проблем ринку логістичних послуг;
- надання стратегічної інформації фірмам (дослідження на предмет можливостей нових технологій);
- підтримка у належному стані базової інфраструктури (дороги, зв'язок, рухомий склад тощо);
- підвищення рівня обізнаності про переваги об'єднання у кластер;
- створення платформи для об'єднання у кластер та обміну відповідною інформацією на локальному, регіональному та транскордонному рівнях.

Отже, наведена вище аргументація і здійснені протягом понад десяти останніх років спроби впровадження перших виробничих систем на основі

кластерної моделі в різних регіонах України підтверджують перспективність та ефективність руху в цьому напрямі.

В Україні сформувались об'єктивні умови для позитивних змін в розвитку економіки на кластерній основі. Розвиток кластерних ініціатив в Україні вимагає першочергового здійснення наступних кроків:

- розробити й затвердити стратегію підвищення конкурентоспроможності України та її регіонів на основі формування і розвитку інноваційних кластерних структур;
- забезпечити законодавчу роботу в Україні по формуванню сприятливого для розвитку підприємництва ділового середовища;
- активно сприяти зміцненню співробітництва влади, бізнесу, науки, освіти та громадських організацій в інноваційних мережевих структурах;
- забезпечити координацію діяльності міністерств і відомств у формуванні транскордонних, національних і регіональних інноваційних кластерів на період до 2020 року, враховуючи пріоритети національного та загальноєвропейського розвитку;
- забезпечити втілення в Україні системи інноваційних освітніх програм для підготовки і перепідготовки спеціалістів, які беруть участь у розвитку і функціонуванні виробничих мережевих структур;
- провести фундаментальні дослідження по визначенню пріоритетів формування в Україні національних і регіональних інноваційних кластерів;
- сприяти формуванню міжрегіональних кластерів в межах України та створити можливості для участі українських кластерних об'єднань у відповідних міжнародних кластерних альянсах.

Підвищення якості перевезень відбуватиметься насамперед завдяки системному управлінню транспортними потоками через мережу транскордонних логістичних центрів.

Створення таких центрів у прикордонних областях Західної України забезпечуватиме підвищення сервісу вантажоперевезень і пасажиропотоків (у тому числі туристичних) відразу у трьох аспектах:

- транскордонному (з прикордонних регіонів Польщі, Словаччини, Угорщини та Румунії в сусідні прикордонні області України);
- внутрішньотериторіальному (у межах окремих областей України або між ними, особливо, якщо ці області входять до одного транскордонного регіону,);
- локальному (в межах одного адміністративного району, тобто між його сільськими і міськими населеними пунктами, включаючи їхнє транспортне сполучення з районним центром).

Таким чином, пріоритетним напрямом формування транскордонних кластерів, орієнтованих на інноваційний розвиток транскордонних регіонів, сформованих за участю прикордонних територій України та сусідніх із ними адміністративно-територіальних одиниць країн – членів ЄС, є реалізація транскордонних кластерних ініціатив у транспортно-логістичній сфері.

<i>Бурдюг Ольга, Македон Галина</i> КАДРОВИЙ РЕЗЕРВ АГРОБІЗНЕСУ ЯК ПРОЯВ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТИ І ВИРОБНИЦТВА.....	86
<i>Гоблик Володимир</i> ФОРМУВАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ТРАНСПОРТНО- ЛОГІСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	89
<i>Гудзенко Ірина</i> ВПЛИВ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК НА ФІНАНСОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	92
<i>Гурська Лариса</i> ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ІНВЕСТИЦІЙ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ ПІДПРИЄМСТВА.....	94
<i>Данилюк Яна, Чернушкіна Оксана</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	97
<i>Дворник Інна</i> АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	99
<i>Добрівська Мар'яна</i> SWOT ANALYSIS OF BIOBASED ECONOMY DEVELOPMENT.....	102
<i>Долинець Яна, Самко Марина</i> РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЕКОНОМІЦІ.....	105
<i>Лапа Олександр, Македон Галина</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	108
<i>Жолобка Марія, Городенко Світлана</i> ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	111